

ЗЕЛІНСЬКА О.В., магістрантка

Науковий керівник – **ШЕМИГОН О.І.**, канд. екон. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

shemigonsasha@gmail.com

ДО УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Пропонується авторське бачення управління інноваційною діяльністю у сучасних підприємствах, притому наголос робиться на пошук в останніх саме індивідуумів з інноваційною оригінальною думкою.

Ключові слова: інноваційна діяльність, управління, проблеми впровадження інновацій, оригінальна думка.

Інноваційна діяльність – діяльність, що спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоздатних товарів і послуг[1].

Управління як процес – це сукупність дій людини, яка забезпечує досягнення бажаного результату, кінцевої мети управління. Основні функції в процесі управління поєднують в єдине ціле так звані сполучні чи об'єднувальні функції: комунікації (спілкування) і прийняття рішень[2].

Щоб це спрацювало – необхідно створити і запустити у дію сам механізм управління інноваційною діяльністю.

На цей привід цікавою є думка С.М. Ступака[3] який стверджує, що механізм управління інноваційною діяльністю підприємства, повинен формуватися, за наступною системою принципів:

- системності як відкритої, адаптивної, динамічної системи імовірного характеру;
- комплексності як системи, яка функціонує у ринковому середовищі в межах окреслених методами державного і регіонального регулювання;
- орієнтації на інновації, що забезпечує довготривале виживання і розвиток підприємства в нестабільному середовищі за рахунок постійного пошуку і використання нових способів і сферреалізації його потенціалу;
- балансу інтересів суб'єктів інноваційної діяльності[3].

Розглядаючи питання управління інноваційною діяльністю С.Г. Турчіна та О.В. Шеїна [4] відмічають, що нині немає країни, де економічне змагання за лідерство на світових ринках не пов'язувалося б з інноваціями, інноваційний поштовх, більшою мірою, стосується України. Як ніколи, наша держава повинна бути наготові використати інноваційний шанс, підвищувати конкурентоспроможність з тим, щоб не тільки не зазнати втрат, а навпаки – скористатися новими можливостями, пов'язаними з розширенням ЄС.

Керівники всіх ланок, наголошують далі авторки, мають зрозуміти, що сьогодні для збереження підприємства, як джерела доходів, необхідно нарощувати їх конкурентні переваги, а для цього слід спрямувати управлінські зусилля у сферу інноваційної діяльності.

Можна стверджувати, що інноваційна діяльність підприємства є запорукою його ефективного функціонування. Проте, як і будь-який інший напрямок, інноваційна

діяльність потребує системного управління за допомогою механізму, який повинен бути елементом загального стратегічного механізму управління підприємством[4].

Н.М. Василик із своїми співавторами [5] зауважують, що систему управління інноваційною діяльністю підприємства варто розглядати як відкриту систему із визначеними підсистемами, елементами та механізмом управління, головною метою якої є орієнтація не тільки на внутрішньовиробничі відносини, а й на те, що підприємство повинно всебічно використовувати існуючі та перспективні можливості інноваційного розвитку із зовнішнього середовища з цілю досягнення успіху в конкуренції, задоволення потреб споживачів, максимізації доходів для забезпечення сталого розвитку.

Сучасні компанії ведуть свою діяльність у надзвичайно складних умовах: зниження попиту на продукцію, високий рівень конкуренції, позики під високі відсоткові ставки. Це означає, що кожне підприємство, яке прагне залишатися стабільним, повинно стати новатором, але про творчу працю персоналу та стимулювання інноваційної діяльності керівники компаній не думають і намагаються врятувати власні прибутки за допомогою зменшення непрямих витрат.

Розглядаючи проблеми впровадження інновацій на самому підприємстві, можна виділити наступні:

- 1) нестача власних коштів;
- 2) великі витрати на нововведення;
- 3) недостатня фінансова підтримка держави;
- 4) високий економічний ризик;
- 5) недосконалість законодавчої бази;
- 6) тривалий термін окупності нововведень;
- 7) низький платоспроможний попит на нову продукцію;
- 8) нестача інформації про ринки збуту;
- 9) нестача кваліфікованого персоналу;
- 10) відсутність коштів у замовників;
- 11) відсутність можливостей для кооперації з іншими підприємствами і науковими організаціями;
- 12) несприйнятливність підприємства до нововведень;
- 13) нестача інформації про нові технології.

Нажаль підприємства самостійно не в змозі подолати усі перераховані бар'єри впровадження інновацій. Деякі з них підвладні впливу та ліквідації тільки за рахунок допомоги з боку держави. Отже, розв'язання даних проблем вимагає пошуку альтернативних джерел фінансування, а саме:

- широке залучення банківських кредитів;
- надання кредитів за зниженою кредитною ставкою підприємствам, що здійснюють інноваційну діяльність;
- запровадження істотних пільг для інноваційних підприємств;
- підвищення ефективності програмно - цільової форми у системі фінансування;
- запровадження різних форм фінансового лізингу та державних дотацій підприємствам – інноваторам[6].

Процес розробки і формування стратегії управління інноваційною діяльністю підприємства передбачає можливість внесення відповідних змін в критеріальну базу і систему інструментів. Побудова механізму управління інноваційною діяльністю потребує системного підходу до його комплексного аналізу з точки внутрішнього змісту і зовнішнього середовища його функціонування.

Функціонування механізму управління інноваційною діяльністю повинен спиратися на:

- визнання необхідності реформування державного сектору шляхом підвищення ефективності управління державною часткою майна;
- відповідальність держави за розвиток ринкової і промислової інфраструктури;
- розвиток системи державних гарантій щодо кредитування промислових підприємств під реалізацію інноваційних проектів.

Самі ж проекти схематично можна представити у вигляді системи економічного регулювання (система податків, заохочення розвитку науки і техніки, еколого-економічне регулювання, заохочення інвестицій, система кредитування), планування (формування держзамовлень, реструктуризація економіки, планування розвитку територій); правові (правова регламентація, адміністративне регулювання, система стандартів), соціального регулювання (демократичні інститути, суспільні рухи), політичного регулювання (політичні права та гарантії)[7].

Звідси, інновація – це результат спеціальної діяльності, що призводить до оновлення або вдосконалення будь-яких продуктів або технологічних процесів, заснований на народженні і застосуванні нових знань. Під інноваційною ідеєю ми розуміємо нову оригінальну думку, що має певну цільову спрямованість і потенційну суспільно-корисну цінність, головними ознаками якої є її відповідність сучасному напрямку розвитку відповідної галузі господарювання та затребуваність в економіці. Процес руху ідей в компанії, що використовує систему управління ідеями, можна представити у вигляді замкнутого циклу: народження ідей, формування ідей, розвиток ідей, управлінська оцінка ідей, відбір бізнес-ідей для практичної реалізації. Слід зазначити, що найважливішою умовою успішного впровадження систем управління ідеями, в тому числі реалізованих на базі спеціалізованих програмних продуктів, є їх прив'язка до систем мотивації, що забезпечує зацікавленість, насамперед, співробітників компанії в прояві творчої активності. Одним з варіантів розв'язання проблеми є впровадження в діяльності інноваційних компаній інструментів по управлінню талантами. Завдання управління ідеями починає відігравати все більшу роль в системі корпоративного менеджменту, а пошук шляхів її вирішення стає найважливішою умовою забезпечення конкурентоспроможності сучасних підприємств. Управління інноваціями є процес постійного оновлення різних сторін діяльності сучасної організації, яке включає не тільки технічні розробки, а й будь-які зміни в кращий бік, націлені на модернізацію вітчизняного виробничого сектору і економіки держави в цілому[8].

Отже, інновацією є уречевлений результат, що отриманий від інвестування в нову технологію чи техніку, у новий продукт чи послугу, нові джерела отримання сировини, нові форми управління, включаючи нові підходи до планування, організації, мотивації, контролю тощо.

Список використаних джерел

1. Про інноваційну діяльність : Закон України від 04.07.2002 р. № 40-IV. Ст. 1. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>
2. Управління як процес. URL: <https://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/7623/upravlinnya>
3. Ступак С.М. Механізм управління інноваційною діяльністю URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/1626>
4. Турчина С.Г., Шеїна О.В. Особливості управління інноваційною діяльністю у підприємствах хімічної промисловості (на прикладі ТОВ «ВП «Полісан» м. Суми). URL: http://pev.kpu.zp.ua/journals/2020/5_22_ukr/25.pdf

5. Василик Н.М., Кошій О.В., Герасимяк Н.В. Система управління інноваційною діяльністю: сутність та складові. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/214857529.pdf>
6. Тюха І.В., Кузнецова В.А. Проблеми інноваційної діяльності в Україні та на вітчизняних підприємства. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4545>
7. Ступак С. М. Механізм управління інноваційною діяльністю підприємства. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1626/1/pdf>
8. Ковтуненко Д.Ю., Кімінчиджи Г.І. Особливості управління інноваційними ідеями на підприємстві. URL: <https://economics.net.ua/files/archive/2020/No6/35.pdf>

УДК 351

ЗЕНЩЕВ О.Ю., магістрант

Науковий керівник – **МАЙСТРЕНКО К.М.**, канд. держ. управління

Білоцерківський національний аграрний університет

azenischev@gmail.com

ГРОМАДЯНСЬКА УЧАСТЬ У ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ: ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЗОРОСТІ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Автор аналізує, як активне залучення громадян до процесів прийняття рішень допомагає врахувати різноманітні потреби та очікування населення, тим самим підвищуючи якість медичних послуг. Проблематика охоплює аспекти такі як організація та фінансування медичних послуг, стратегічне планування в галузі охорони здоров'я, та забезпечення доступу до інформації про діяльність медичних установ. Особлива увага приділяється важливості прозорості та відкритості у процесі прийняття рішень, що стосуються медичної системи, як чинників, що сприяють збільшенню довіри громадян до органів влади та медичних установ.

Ключові слова: прозорість у медицині, медичне планування та стратегія, громадянська участь система охорони здоров'я медичне публічне управління.

У сучасному світі громадянська участь в різних аспектах суспільного життя стає необхідною умовою для побудови демократичного та відкритого суспільства. Однією з ключових сфер, де громадянська участь набуває особливого значення, є медичне публічне управління. Медична галузь належить до тих сфер, де рішення, прийняті на різних рівнях управління, безпосередньо впливають на здоров'я та якість життя людей.

Варто підкреслити, що медичне публічне управління охоплює широкий спектр аспектів, від організації та фінансування медичних послуг до прийняття стратегічних рішень у розвитку системи охорони здоров'я. Зростання обсягу знань та інформації, доступної громадянам, спричинило збільшення їхнього інтересу до впливу на процеси, пов'язані з медичною сферою. У цьому контексті, питання громадянської участі набуває важливості, оскільки саме громадяни виступають користувачами медичних послуг, а отже, повинні мати можливість впливати на якість, доступність та ефективність цих послуг.

Доречно наголосити, що громадянська участь в медичному публічному управлінні відіграє критичну роль у забезпеченні того, щоб медична система відповідала реальним потребам і побажанням населення. Вона дозволяє врахувати широкий спектр факторів, таких як демографічні характеристики пацієнтів, розподіл захворювань, географічні особливості тощо. Важливим аспектом є здатність громадян висловлювати свої потреби та очікування від системи охорони здоров'я. Наприклад, при організації медичних послуг